

Aan de leden van de raad van de gemeente Waalwijk

Ons kenmerk 2022-040621
Uw brief
Uw kenmerk

Behandeld door
Documentnummer D2022-11-000161
Datum verzonden

Betreft Raadsinformatiebrief duurzaam pachtbeleid

Geachte leden van de raad,

Door u is op 15 juli 2021 een motie ingediend waarin u het college opdroeg om:

- 1) In nieuwe of te verlengen contracten voor pachtgronden voor het jaar 2022 en verder het verbod op het gebruik van glyfosaat op te nemen;
- 2) Te verkennen hoe bewezen handelingen ten behoeve van duurzame pachtgronden, zoals bijvoorbeeld bloemrijke akkerranden, kunnen worden ingebracht in het pachtbeleid van de gemeente Waalwijk en de raad hierover voor de kaderstelling van de begroting 2023 te informeren.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitvoering van deze motie. Om uw raad zo volledig mogelijk te kunnen informeren zijn de recente ontwikkelingen op gebied van wet- en regelgeving welke samenhangen met duurzaamheidsmaatregelen en de uitgifte van pachtgronden, tevens meegenomen in dit verkennend onderzoek. Dit heeft helaas geleid tot enige vertraging.

Ad 1. Het verbod op het gebruiken van glyfosaat is in werking getreden per 1 januari 2022 en geldt voor zowel te herijken als nieuw af te sluiten pachtovereenkomsten.

Ad 2. We hebben onderzocht hoe we duurzaamheidsmaatregelen vanaf 1 januari 2023 kunnen inbrengen in het pachtbeleid van de gemeente Waalwijk. We kennen drie type (erf)pachtovereenkomsten voor het opnemen van voorwaarden gericht op het borgen van de bodemkwaliteit:

- **Reguliere pacht (6 jaar):** bestaat grotendeels uit wettelijke bepalingen die gericht zijn op de bescherming van de pachter. De reguliere pacht biedt hierdoor geen opties voor het opnemen van aanvullende bodemvoorwaarden.
- **Geliberaliseerde pacht (van jaar tot jaar):** dit is een flexibelere vorm van pacht met minder wettelijke bepalingen, hierbij is het opnemen van aanvullende bodemvoorwaarden wel mogelijk.
- **Erfpachtovereenkomsten:** net als in de geliberaliseerde pachtovereenkomst is het opnemen van aanvullende bodemvoorwaarden mogelijk. Echter in de gemeente Waalwijk worden dergelijke overeenkomsten niet afgesloten voor agrarische percelen.

Conclusie: de geliberaliseerde pachtovereenkomst biedt aan de grondeigenaar (de gemeente Waalwijk) de mogelijkheid om aanvullende maatregelen op te nemen gericht op het borgen van de bodemkwaliteit.

Methode 1: Eco-activiteiten

Voor het toepassen van duurzaamheidsmaatregelen op geliberaliseerde pachtovereenkomsten, willen we gebruik maken van de eco-activiteiten die per 1 januari 2023 worden geïntroduceerd in het *Gemeenschappelijk Landbouwbeleid* (GLB). Hiermee wil het kabinet zich minder richten op inkomensondersteuning van de agrariërs en meer op het aanmoedigen van duurzaamheid en innovatie.

Deze eco-activiteiten bestaan onder andere uit het inzaaien van rustgewassen, het gebruiken van biologische bestrijdingsmiddelen en het realiseren van bloemrijke akkerranden. Deze aanpak is gericht op activiteiten die bijdragen aan het verbeteren van biodiversiteit, bodem en lucht, klimaat, landbouw en water. De kleine of gemiddelde agrariër kan hiermee ook aan de instapeis voldoen. Hiermee lijkt een goede balans gevonden tussen inpasbaarheid voor agrariërs en ambities van uw raad op gebied van natuur en duurzaamheid en heeft daarom onze voorkeur.

Methode 2: Certificaten

Ook de provincie Noord-Brabant heeft een methode geïntroduceerd, namelijk de duurzaamheidsscore in combinatie met certificaten. Hierbij wordt ook verbetering van bodemkwaliteit en de versterking van biodiversiteit nagestreefd. Agrariërs kunnen certificaten krijgen zoals *On The Way To Planetproof*, *Beter Leven* of *SKAL (Biologisch) dierlijk/plantaardig*. Deze certificaten zijn echter vooral gericht op de bedrijfsuitvoering van de boer en de wijze waarop hun producten tot stand komen. We hebben geconstateerd dat de investeringen die hiermee gepaard gaan erg uiteen lopen en vaak landbouwkundig grotere investeringen vragen van de pachter. We hebben er daarom voor gekozen om voor de toewijzing van pachtgronden, geen gebruik te maken van deze methodiek.

Uitvoering:

Gegadigden kunnen zich inschrijven op pachtgronden via een online biedingsplatform. Via dit platform kan de inschrijver een bod uitbrengen en op vrijwillige basis aangeven welke eco-activiteiten uit het GLB hij/zij gaat toepassen tijdens de pachtperiode. Deze duurzaamheidsmaatregelen worden omgezet naar punten, de totaalsom van deze punten levert een inschrijvingsscore op. De toewijzing van de pachtgrond vindt dan plaats op basis van de hoogte van de inschrijvingsscore. Degene met de hoogste inschrijvingsscore wordt als eerste beoordeeld. Hierbij geldt dus: hoe meer duurzaamheidsmaatregelen er worden toegepast, hoe groter de kans is op gunning.

Via deze methode wordt voor de gunning van pachtgronden binnen de gemeente Waalwijk meegewogen of een potentiële pachter aantoonbare inspanningen doet voor een duurzaam grondgebruik.

Aan de invoering van deze nieuwe werkwijze zijn beperkte kosten verbonden die opgevangen kunnen worden binnen de lopende begroting 2023.

Wij hopen hiermee uw raad voldoende te hebben geïnformeerd en gaan ervanuit dat u, met toepassing van de methode via een online biedingsplatform, de motie als uitgevoerd ziet.

Hoogachtend,

HET COLLEGE VAN WAALWIJK,
De secretaris

de burgemeester,

Michel Tromp

Sacha C.A.M. Ausems